

II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 17. december 2002

om yderligere præcisering af bilag A til Rådets forordning (EF) nr. 2223/96 for så vidt angår principperne for måling af priser og mængder i nationalregnskaber

(meddelt under nummer K(2002) 5054)

(EØS-relevant tekst)

(2002/990/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 2223/96 af 25. juni 1996 om det europæiske national- og regionalregnskabssystem i Det Europæiske Fællesskab ⁽¹⁾, senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 359/2002 ⁽²⁾, særlig artikel 2, stk. 2, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Forordning (EF) nr. 2223/96 udgør referencerammen for de fælles standarder, definitioner, klassifikationer og regnskabsregler, der skal anvendes ved udarbejdelsen af medlemsstaternes regnskaber til opfyldelse af Fællesskabets statistiske behov, således at der kan opnås resultater, som er sammenlignelige medlemsstaterne imellem.

(2) Med henblik på anvendelse af artikel 2 i Rådets forordning (EF) nr. 1467/97 af 7. juli 1997 om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud ⁽³⁾ og Det Europæiske Råds resolution om stabilitets- og vækstpacten af 16. juni 1997 ⁽⁴⁾ samt af hensyn til den multilaterale overvågning i almindelighed er det nødvendigt at forbedre sammenligneligheden af medlemsstaternes data vedrørende ændringer i bruttonationalproduktet i faste priser.

(3) Gennemførelsen og overvågningen af Den Økonomiske og Monetære Union kræver sammenlignelige, aktuelle og pålidelige oplysninger om strukturen og udviklingen i den enkelte medlemsstats økonomi.

(4) Et nationalregnskab i faste priser, dvs. korrigeret for prisændringer, er et vigtigt redskab til analyse af et lands økonomiske og budgetmæssige situation, såfremt regnskabet er udarbejdet på grundlag af entydige principper, som ikke giver mulighed for fortolkning på flere måder. Med henblik herpå bør de i Rådets forordning (EF) nr. 2223/96 fastsatte retningslinjer for beregning af data i faste priser uddybes og præciseres.

(5) Kommissionens beslutning 98/715/EF ⁽⁵⁾ præciserer bilag A til forordning (EF) nr. 2223/96 for så vidt angår principperne for måling af priser og mængder. Den indeholder en klassifikation af metoder for visse typer produkter opdelt efter de bedst egnede metoder, alternative metoder, som kan anvendes, hvis det ikke er muligt at anvende de bedst egnede metoder samt metoder, som ikke må anvendes.

(6) Beslutning 98/715/EF indfører et forskningsprogram for de produkter, som ikke er omfattet af denne klassifikation. Resultaterne af dette forskningsprogram, som medlemsstaterne har gennemført i fællesskab, foreligger nu. I henhold til nærværende beslutning fastlægges klassifikationen under hensyntagen til resultaterne af forskningsprogrammet.

⁽¹⁾ EFT L 310 af 30.11.1996, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 58 af 28.2.2002, s. 1.

⁽³⁾ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 6.

⁽⁴⁾ EFT C 236 af 2.8.1997, s. 1.

⁽⁵⁾ EFT L 340 af 16.12.1998, s. 33.

- (7) Formålet med nærværende beslutning er at harmonisere målingen af priser og mængder i nationalregnskaber med forbehold af de eksisterende bestemmelser om harmoniserede forbrugerprisindeks, som er omhandlet i Rådets forordning (EF) nr. 2494/95 ⁽¹⁾ samt tilhørende og kommende bestemmelser i forbindelse hermed.
- (8) De i denne beslutning fastsatte foranstaltninger er i overensstemmelse med udtalelse fra Udvalget for De Europæiske Fællesskabers Statistiske Program og Udvalget for Penge-, Kreditmarkeds- og Betalingsbalancestatistik —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Formål

Hensigten med denne beslutning er at præcisere principperne for måling af priser og mængder, som er omhandlet i kapitel 10 i bilag A til forordning (EF) nr. 2223/96 med henblik på en yderligere harmonisering af målingen af priser og mængder i overensstemmelse med resultaterne af det forskningsprogram, der er omtalt i artikel 4 i beslutning 98/715/EF.

Artikel 2

Klassifikation af metoder

En klassifikation af metoderne efter bedst egnede metoder, alternative metoder, som kan anvendes, hvis det ikke er muligt at anvende de bedst egnede, samt metoder, som ikke bør anvendes, er indeholdt i bilag I til nærværende beslutning og gælder for produkter og transaktionskategorier, for hvilke denne klassifikation endnu ikke er fastlagt i beslutning 98/715/EF.

Artikel 3

Tidsplan for gennemførelse af klassifikationerne

Bilag II indeholder tidsplanen for gennemførelse af klassifikationerne, der er omtalt i artikel 2.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 17. december 2002.

På Kommissionens vegne

Pedro SOLBES MIRA

Medlem af Kommissionen

⁽¹⁾ EFT L 257 af 27.10.1995, s. 1.

BILAG I

1. **KLASSIFIKATION AF METODER**

Følgende klassifikation af metoderne vil blive anvendt i hele bilaget:

A-metoder: de bedst egnede metoder

B-metoder: metoder, som kan anvendes, hvis en A-metode ikke kan

C-metoder: metoder, som ikke bør anvendes.

2. **DEFINITIONER PÅ METODER**

Modelprismåling. Der gives en detaljeret beskrivelse af et modelprodukt (almindeligvis baseret på tidligere faktiske produkter), hvorefter der i successive perioder foretages prismålinger af dets bestanddele. Eksempelvis kan man inden for byggevirksomhed definere et typisk enfamiliehus og derefter successivt måle priserne på alle husets bestanddele (f.eks. tag, fundamenter, køkken). For tjenesteydelser til virksomhederne findes der eventuelt en standardkontrakt. De vigtigste kriterier for anvendelse af denne metode er følgende:

- regelmæssig opdatering af de anvendte modeller
- modellernes repræsentativitet
- anvendelse af faktisk fakturerede priser, således at der også tages højde for producenterens avancer og eventuelle rabatter til kunderne
- standardproduktet skal være baseret på produktion, ikke input.

Komponentprismåling. Et faktisk produkt underopdeles i flere bestanddele eller komponenter, og priserne herpå måles, hvorefter de enkelte produkter successivt undersøges og bestanddelene sammenlignes. Det er vigtigt, at bestanddelene kan identificeres separat, at deres kvaliteter og bidrag til produktets slutegenskaber kan kvantificeres, og at priserne er tilgængelige i forskellige perioder. Denne metode adskiller sig fra modelprismålingen derved, at der ikke er defineret nogen idealmode.

Timetakst og betaling pr. time. I nogle tilfælde kan betaling relateres til antallet af udførte arbejdstimer (f.eks. advokaters honorarer) i stedet for til det leverede produkt. I sådanne tilfælde kan timetaksten anvendes som prisindikator. Tilsvarende kan betalingen pr. time beregnes ved at dividere den samlede omsætning med antallet af udførte arbejdstimer.

Timetakst- og timebetalingsmetoderne adskiller sig fra inputmetoderne baseret på lønindeks derved, at overskud af produktionen og andre input herunder aflønning af ansatte er inkluderet i omsætningen. Ved begge metoder vil ændringer i mængden af arbejde, der udføres pr. time, imidlertid snarere komme til udtryk som prisændringer end som produktivitetsændringer.

Timebetalingsmetoden anvendes bedst på et meget detaljeret niveau ved at definere produkterne så detaljeret som muligt og ved at sondre mellem forskellige typer arbejde.

Repræsentativ prismåling. Herved forstås metoder, navnlig i forbindelse med tjenesteydelser til virksomhederne, hvor producenterne anmodes om at udvælge nogle af deres produkter, som er repræsentative for hele deres produktion. De priser, der betales for disse produkter, følges i en periode, og også produkternes karakteristika observeres for at fastslå, om der sker ændringer i kvaliteten.

3. **A-, B- OG C-METODER TIL BRUG FOR PRODUKTIONEN FORDELT PÅ PRODUKTER**3.1. **Inden for CPA D — Stort materiel**

De vigtigste produkter i denne forbindelse er skibe, luftfartøjer, tog, boreplatforme og maskiner til specialiserede brancher. Metoder, som udelukkende er baseret på måling af input, anvender ikke-justerede mængdeindikatorer, eller som er baseret på måling af enhedsværdier, betragtes som C-metoder.

Metoder, som er baseret på modelprismåling eller komponentprismåling, betragtes som A-metoder, hvis kriterierne, der er nævnt i dette bilags afsnit 2, er opfyldt.

Der kan anvendes to alternative metoder:

- *Anvendelse af internationale priser* kan være en B-metode, hvis priserne kan anses for at være repræsentative for medlemsstatens indenlandske produktion (på det mest detaljerede produktniveau) og dens grænseoverskridende handel — markederne skal være konkurrencedygtige, dataene korrekt stratificeret og vægtet, der skal anvendes en egnet metode til justering for valutakurssvingninger, og udenrigshandelstallene bør også indbefatte brugt materiel.
- *Anvendelse af specifikke og pålidelige kvalitetsjusteringsmetoder* kan være A- eller B-metoder afhængigt af det pågældende erhvervs egnethed. Ideelt set bør disse metoder dog anvendes i forbindelse med underopdelingen af større kapitalgoder i deres bestanddele.

For skibe vil måling af priser på standardprodukter være A-metode, hvis betingelserne i dette bilags afsnit 2 er opfyldt.

For boreplatforme består A-metoden i komponentprismåling, hvorved man udskiller platformens byggemoduler. Priserne på byggemodulerne skal være korrigeret for kvalitetsændringer. Prismåling af komponenterne korrigeret for avancer og arbejdsproduktivitet betragtes som en B-metode, hvilket også er tilfældet, hvis man anvender et internationalt indeks for visse skibstyper (store skibe bygget i moduler), der har samme karakteristika som boreplatforme.

For luftfartøjer skal alle metoder være baseret på en omhyggelig stratificering af branchen og tage højde for de komplekse strømme, der er forbundet med samarbejdsprojekter, ligesom metoden skal kunne korrigere for valutakursændringer, hvis priserne er angivet i USD. Både modelprismåling og komponentprismåling er her A-metoder, og i begge tilfælde må det betragtes som en fordel, at det er erhvervskunder, som dominerer markedet for luftfartøjer.

For tog er modelprismåling og kvalitetsjusteringer baseret på optionspriser (dvs. skønsmæssig beregning af marginalpriser for ekstra udstyr) A-metoder, såfremt stratificeringen mindst omfatter godsvogne/personvogne/lokomotiver og de forskellige former for fremdriftsteknologi.

For maskiner til særlige formål er modelprismåling og komponentprismåling A-metoder, men passende kvalitetsjusteringsmetoder kan anvendes direkte, hvis maskinerne ikke kan opdeles i komponenter.

3.2. CPA 30.02 — Edb-maskiner og andet edb-udstyr

En A-metode vil bestå i deflatering med et producentprisindeks, hvori der anvendes en passende kvalitetsjusteringsmetode.

Anvendelse af mindre velegnede producentprisindeks, f.eks. med mindre velegnede kvalitetsjusteringer betragtes som B-metoder.

En anden mulig B-metode er anvendelse af data fra det amerikanske hedoniske prisindeks for computere, såfremt det kan påvises, at det er tilstrækkelig repræsentativt for de indenlandske priser. Den bedste løsning i dette tilfælde er at anvende de amerikanske priser for computere og på grundlag heraf foretage eksplicitte kvalitetsjusteringer i prisdata, som er indsamlet nationalt. Der bør anvendes en passende mekanisme for at tage højde for forskellige generelle ændringer i priser eller valutakurser.

Tilnærmelsesmetoder såsom anvendelse af prisindeks for andre elektroniske produkter bør betragtes som C-metoder. Metoder, som er baseret på enhedsværdier, er også C-metoder. Endvidere vil anvendelse af prisindeks, hvori der ikke korrigeres for kvalitetsændringer, være C-metoder.

3.3. CPA 45 — Bygge- og anlægsarbejder

Deflatering af produktionen ved hjælp af inputindeks anses for at være en C-metode. Mængdemetoder (f.eks. måling af byggearbejder i antal kubikmeter eller efter antallet af udstedte byggetilladelser) betragtes som også som C-metoder.

Der findes en række mulige metoder til skønsmæssig beregning af produktionsprisindeks, der kan klassificeres som A- eller B-metoder:

For byggearbejder (undtagen anlægsarbejder):

- Metoden med »faktiske priser« er baseret på data fra projekter, som reelt er gennemført i observationsperioden eller på tilbudsprisindeks, som er justeret efter den pågældende periode. Den kan betragtes som A-metode, hvis byggearbejderne, som er prismålt i forskellige perioder, er direkte sammenlignelige, eller hvis priserne er passende kvalitetsjusteret for ændringer i de byggearbejder, der sammenlignes. Denne metode vil ikke være egnet, hvis der reelt er tale om enkeltstående projekter.

- »Modelprismålingsmetoden«, hvis betingelserne i dette bilags afsnit 2 er opfyldt.
- Den »hedoniske« metode, hvorved man forsøger at fastslå en bygnings kvalitet ud fra dens karakteristika og relatere dem til priserne, kan betragtes som en B-metode.

For *anlægsarbejder*:

Dette er generelt store og enkeltstående projekter. Principperne for måling af priser på enkeltstående produkter, som er beskrevet i dette bilags afsnit 3.1, kan ligeledes anvendes her, navnlig underopdelingen af projektet i lettere målbare komponenter. Indsamlingen af detaljerede priser som led i den administrative kontrol med offentlige byggekontrakter kan betragtes som en B-metode, hvis oplysningerne er repræsentative.

For *reparationer og vedligeholdelse*:

En B-metode kan bestå i at indsamle data om byggefirmaernes timesatser eller tilbud for standardopgaver og anvende disse som prisindikatorer.

3.4. CPA 64 — Post og telekommunikation

3.4.1. Post- og kurer tjenester

Egnede og repræsentative producentprisindeks, hvori der tages højde for kvalitetsændringer, vil være en A-metode. For at være egnede og repræsentative skal producentprisindeksene omfatte samtlige tjenesteydelser og tage højde for eventuelle rabatter.

Producentprisindeks, som ikke omfatter samtlige tjenesteydelser eller ikke tager højde for kvalitetsændringer vil være en B-metode. Enhedsværdiindeks for reelt homogene produkter, vil også være en B-metode. Mængdeindikatorer, som er baseret på detaljerede indikatorer for de talrige former for tjenester, der ydes, f.eks. antallet af breve/pakker opdelt efter portoens størrelse, er B-metoder.

Detaljerede forbrugerprisindeks til deflatering af den produktion, som ikke forbruges af husholdningerne, kan være en B-metode, hvis det kan påvises, at prisudviklingen er ensartet for husholdningerne og virksomhederne. Anvendes detaljerede forbrugerprisindeks for virksomhedernes indkøb, og det samtidig er bekendt, at virksomhederne opnår rabatter eller vælger andre produkter end husholdningerne, vil der være tale om en C-metode.

3.4.2. Telekommunikation

Deflatering af produktionen med kvalitetsjusterede producentprisindeks vil være en A-metode. Producentprisindeks, som ikke dækker samtlige produkter, eller hvori der ikke korrigeres for kvalitetsændringer, er en B-metode. Enhedsværdiindeks for fuldstændig homogene produkter vil også blive betragtet som en B-metode. Anvendelse af mængdeindikatorer, som omfatter samtlige produkter, er en B-metode.

Anvendelse af detaljerede forbrugerprisindeks til deflatering af den produktion, som ikke forbruges af husholdningerne, kan være en B-metode, hvis det kan påvises, at prisudviklingen er ensartet for husholdningerne og virksomhederne. Anvendes detaljerede forbrugerprisindeks for virksomhedernes indkøb, og det samtidig er bekendt, at virksomhederne opnår rabatter eller vælger andre produkter end husholdningerne, vil der være tale om en C-metode.

3.5. CPA 65 — Bank- og finansieringsvirksomhed undtagen forsikring og pensionsforsikring

3.5.1. Indirekte målte finansielle formidlingstjenester (FISIM)

Eftersom der ikke findes direkte observerbare priser eller mængder, som reelt er repræsentative for produktionen af FISIM set ud fra et rent teoretisk synspunkt, forekommer det ikke muligt at fastlægge en egnet A-metode for FISIM. Metoder til måling af FISIM i faste priser må derfor nødvendigvis baseres på konventioner, ganske som metoder til måling af FISIM i løbende priser. Indtil videre findes der i princippet to metoder (bortset fra input-metoder) til deflatering af FISIM, der begge betragtes som B-metoder.

Den første metode består i at beregne detaljerede produktionsindikatorer. Produktionsindikatorerne skal dække de aktiviteter, der skaber FISIM. Eksempler på mulige indikatorer er antallet af bankkonti, antallet og størrelsen af lån og indlån, antallet af behandlede checks mv. Der er imidlertid store forskelle mellem erhvervsmarkedet og forbrugermarkedet, hvilket kræver forskellige indikatorer for begge markeder. Det er nødvendigt at fordele værdien af FISIM på de forskellige aktiviteter for at beregne vægtene til aggregering af produktionsindikatorerne.

Den anden metode går ud på at sætte rentemargenen for lån og indlån i basisperioden i forhold til beholdningerne af lån og indlån omregnet (ved hjælp af et generelt prisindeks som den implicite prisdeflator for den endelige indenlandske efterspørgsel) til basisperiodens priser som beskrevet i Rådets forordning (EF) nr. 448/98⁽¹⁾. Denne metode tager ikke højde for kvalitetsændringer i den faktisk ydede tjeneste. Det er nødvendigt at deflatere beholdningerne af lån og indlån med et generelt prisindeks for at fjerne prisændringernes indvirkning på beholdningerne. De prisindeks, som kan accepteres til dette formål, er følgende (ordnet efter deres egnethed): BNP-deflatoren, deflatoren for den endelige indenlandske efterspørgsel og det generelle forbrugerprisindeks.

3.5.2. *Finansiel formidling bortset fra FISIM*

Når der findes separate priser for fakturerede tjenesteydelser, består A-metoden i at anvende et kvalitetsjusteret produktionsprisindeks for et repræsentativt udsnit af disse tjenesteydelser. Prisindeksene skal for at være repræsentative dække hovedparten af de fakturerede tjenesteydelser. Hvis aktiviteterne er meget uensartede (f.eks. arbejder detailbanker, engrosbanker og sparekasser meget forskelligt), skal udsnittet af tjenesteydelser for at være repræsentativt udvælges for hver enkelt del af markedet. Tages der ikke højde for disse forskelle, er det en B-metode. Prisen på produktpakker kan også medregnes, hvis de indeholder nogenlunde samme tjenesteydelser i hele markedet. Hvis dette ikke er tilfældet, er det muligt at anvende en hedonisk metode eller en modelpris-metode til sammenligning af priserne på sådanne pakker. Anvendelse af detaljerede mængdeindikatorer, som i tilstrækkeligt omfang dækker produktionen, er B-metoder.

For værdirelaterede gebyrer er det muligt at konstruere prisindeks, som tager højde for både ændringer i den opkrævede procentsats og ændringer i værdien af det underliggende aktiv (beholdning eller strøm), hvoraf denne procentsats beregnes. Dette er en A-metode. Anvendes mængdeindikatorer, som tilstrækkeligt dækker produktionen, er det B-metoder. Følgende er eksempler på velegnede mængdeindikatorer for forskellige produkter:

- for overførsel af midler (betalinger mv.) anses antallet af overførsler eller en mængdeindikator baseret på overførte beløb for at være en B-metode
- for pengemarkedsfonde betragtes den forvaltede kapital deflateret med et generelt prisindeks (som beskrevet i afsnit 3.5.1) som en passende mængdeindikator.

Ved finansiel leasing kan leasingprisen både omfatte servicegebyrer og FISIM. Hvis det er muligt at udskille servicegebyret fra FISIM, kan servicegebyrdelen deflateres med passende prisindeks, hvilket således udgør en A-metode. Anvendelse af produktionsprisindeks til deflatering af den samlede leasingproduktion må dog betragtes som en C-metode, da FISIM-produktionen derved ikke måles korrekt. Værdien af de udestående fordringer deflateret med et generelt prisindeks (som beskrevet i afsnit 3.5.1) vil være en egnet mængdeindikator til en B-metode. Kvalitetsændringer vedrører her kvaliteten af den finansielle leasingtjeneste og ikke eventuelle forbedringer i kvaliteten af det underliggende aktiv.

Produktionsprisindeks eller mængdeindikatorer, som kun omfatter et begrænset udsnit af finansielle produkter eller tjenester, inputmetoder eller anvendelse af et generelt prisindeks er C-metoder.

3.6. **CPA 66 — Forsikring og pensionsforsikring undtagen lovpligtig socialsikring**

Det forekommer ikke muligt at udvikle et system med deflatering af forsikringstjenester på grundlag af produktionsstatistikker. Den primære grund hertil er, at der ikke findes nogen direkte observerbar pris eller mængde, som reelt er repræsentativ for produktionen. Det anses derfor ikke for muligt at definere en A-metode.

En mængdeindikator metode, hvorved der anvendes detaljerede indikatorer, f.eks. erhvervelse og administration af forsikringer og administration af erstatningskrav, er en B-metode. En sådan metode (som er baseret på direkte service) kræver indikatorer på et meget detaljeret niveau, som tager højde for ændringer i produktudbuddet.

Anvendelse af hensættelser korrigeret for erstatningskrav og deflateret med et generelt prisindeks (som beskrevet i afsnit 3.5.2) betragtes også som en B-metode.

For skadesforsikringer er antallet af tegnede forsikringer pr. produkt (familieforsikring, motorkøretøjsforsikring, ansvarsforsikring mv.) og forsikringstagerkategori også en egnet mængdeindikator og er en B-metode. For livs-forsikringer og pensionsforsikringer er disse metoder C-metoder.

⁽¹⁾ EFT L 58 af 27.2.1998, s. 1.

3.7. **CPA 67 — Servicevirksomhed i forbindelse med pengeinstitutter og finansierungs- og forsikringsvirksomhed**

Er der tale om faste gebyrer, hvorved der beregnes separate priser for fakturerede tjenesteydelser, betragtes produktionen i løbende priser deflateret med et producentprisindeks som en A-metode, hvis der tages højde for kvalitetsændringer, og som en B-metode, hvis der ikke korrigeres for sådanne ændringer.

For tjenesteydelser, der betales med værdibaserede gebyrer, er mængdeindikatorer en B-metode. Sådanne mængdeindikatorer kan omfatte antallet af transaktioner opdelt i værdistørrelsesklasser eller deflaterede transaktionsbeløb. For tjenesteydelser i tilknytning til forsikring er mængdeindikatorer baseret på antallet af tegnede forsikringer efter type eller bruttopræmier deflateret med et prisindeks for bruttopræmier en B-metode.

3.8. **CPA 70 — Virksomhed i forbindelse med fast ejendom**

For tjenesteydelser på honorarbasis, hvor betalingen beregnes som en procentdel af den faste ejendoms pris, skal et indeks for at være velegnet kombinere ændringer i det procentuelt beregnede honorar med ændringer i huspriserne. Dette vil da være en A-metode. I stedet for at observere faktiske priser kan man anmode en ejendomsmægler om at opgive salgsprisen på f.eks. en standardbolig. Denne modelprismetode kan også betragtes som en A-metode, hvis kriterierne i dette bilags afsnit 2 er opfyldt.

Tilnærmetmetoder (B-metoder) kan bestå i anvendelse af prisindeks for investeringer i nye boliger eller et indeks baseret på de faste ejendommers værdi (huspriser).

En knap så god metode, men dog stadig en B-metode, er anvendelse af antallet af solgte huse eller antallet af notartransaktioner, hvis de er opdelt efter hustype (f.eks. størrelse).

For så vidt angår udlejning af bolig ejendomme, foreligger der almindeligvis data fra forbrugerprisindeks, og anvendelse heraf vil være en A-metode. For udlejning af bygninger til erhvervsformål betragtes anvendelse af producentprisindeks f.eks. på grundlag leje af pr. m² kontorareal som en A-metode, såfremt der foreligger tilstrækkeligt detaljerede oplysninger om de forskellige typer bygninger og deres kvalitet.

Alternativt vil mængdeindikatorer vedrørende bestanden af bolig- og erhvervs ejendomme kunne anvendes som B-metode. Det kan i dette tilfælde blive nødvendigt at korrigere for ændringer i forholdet mellem lejer- og ejerboliger.

Tilnærmet af prisændringerne for erhvervsbygninger ved hjælp af forbrugerprisindeks for bolig ejendomme er en C-metode, medmindre det kan påvises, at den tilgrundliggende antagelse er realistisk.

3.9. **CPA 71 — Udlejning af maskiner og udstyr uden betjeningspersonale samt varer til personlig brug og husholdningsbrug**

I forbindelse med disse tjenesteydelser vil en A-metode bestå i at indsamle oplysninger om faktisk opkrævede lejebetalinger. For tjenesteydelser, der leveres i henhold til en kontrakt, er det nødvendigt at undersøge, om der er indtrådt kvalitetsændringer over en periode. Det bør nævnes, at ændringer i kvaliteten af det udlejede (dvs. ikke blot udlejningstjenesteydelsen) også bør afspejles i mængden af udlejningstjenester. For enkeltstående tjenesteydelser vil anvendelse af modelpriser, som opfylder kriterierne i dette bilags afsnit 2, også være en A-metode.

Hvad angår tjenesteydelser, der kun leveres til husholdninger, vil der ofte foreligge data fra forbrugerprisindeks, og er forbrugerprisindekset omregnet til basispriser vil det kunne anvendes som A-metode til deflatering af produktionen. Leveres tjenesteydelserne både til virksomheder og private husholdninger, vil anvendelse af forbrugerprisindekset til deflatering af produktionen være en B-metode.

Hvis der ikke kan observeres nogen pris for udlejningstjenesteydelsen, kan prisindekset for det faktiske produkt betragtes som en B-metode.

3.10. **CPA 72 — Databehandling og virksomhed i forbindelse hermed**

For softwarepakker består A-metoden i at deflatere med et passende producentprisindeks. En passende kvalitetsjusteringsmetode (f.eks. hedonisk) er vigtig.

Mindre velegnede producentprisindeks vil blive betragtet som B-metoder. Det amerikanske indeks for softwarepakker renset for valutakurssvingninger eller forskellige generelle prisændringer vil også være en B-metode. Der bør dog tages højde for, at ny software ikke udgives på samme tidspunkt i USA og Europa.

Anvendelse af forbrugerprisindeks for softwarepakker til deflatering af produktionen vil være en C-metode.

For kundespecificerede tjenester (både hardware- og softwarerådgivning) kan man undersøge mulighederne for en fremgangsmåde baseret på repræsentativ prismåling (jf. afsnit 2), som potentielt kan anvendes som A-metode. En anden A-metode kunne bestå i en modelprismåling, hvis betingelserne i afsnit 2 er opfyldt. Resultatet af modelprismålingen vil også kunne anvendes som tilnærmelse for prisen på software produceret til eget brug (B-metode), hvis det kan påvises, at den egenproducerede software også kunne have været produceret af en ekstern virksomhed.

For udlejning af en programmør på dagsbasis kan timetaksten anvendes som B-metode.

Eftersom kvalitetsændringerne sker med forskellig hastighed, vil anvendelse af et indeks for hardware til deflatering af software være en C-metode.

3.11. CPA 73 — Forskning og udvikling

En A-metode for forskning og udvikling (F & U) findes ikke. Hverken indsamling af faktiske produktionspriser fra f.eks. forskningsinstitutioner eller »modelpriser« er relevant, eftersom det ikke giver nogen mening at pris-måle samme F & U-produktion i to successive perioder.

For markedsmæssig produktion er timetakst eller betaling pr. time (jf. afsnit 2) B-metoder.

Den ikke-markedsmæssige del af F & U er produktion af kollektive tjenesteydelser (jf. ENS 95, 3.85). Angående A-, B- og C-metoder for disse tjenesteydelser henvises til afsnit 3.13 om CPA 75.

3.12. CPA 74 — Anden forretningsservice

3.12.1. CPA 74.11 — Advokatbistand

For standardtjenesteydelser, som oftest leveres til husholdninger, f.eks. udfærdigelse af kontrakter i forbindelse med huskøb, testamenter, vielsesattester mv. (notarialtjenester) findes der ofte faste takster, som ofte er omfattet af forbrugerprisindeks. Anvendelse af et indeks, som omfatter disse takster, kan betragtes som en A-metode. For disse standardtjenesteydelser vil indsamling af mængdeindikatorer (antal udfærdigede kontrakter mv.) være en B-metode, medmindre metoden giver mulighed for at korrigerer indikatorerne for kvalitetsændringer.

En del af produktionen af de juridiske tjenesteydelser har relation til ejendomspriser, da disse tjenesteydelser indgår i overdragelsesomkostningerne i forbindelse med ejendomssalg. Dette betyder, at et pris- eller mængdeindeks, som er knyttet til sådanne ejendomme kan anvendes som tilnærmelse for priserne for eller mængden af advokatbistand. I de tilfælde, hvor der beregnes et fast honorar, er det tilstrækkeligt at følge ændringerne i dette honorar over en periode. I de tilfælde, hvor honoraret beregnes som en procentdel af ejendomsprisen, bør prisindekset være baseret på en kombination af ændringer i det procentuelle honorar og ændringerne i ejendomsprisen. I begge tilfælde vil der være tale om en B-metode, eftersom det er vanskeligt at fastslå kvalitetsændringer.

For tjenesteydelser til virksomheder findes der to grundlæggende prissystemer på markedet: advokater kan betales pr. time eller en fast takst i henhold til en kontrakt. I det første tilfælde kan timetakst eller betaling pr. time anvendes som B-metoder. I det andet tilfælde (tjenesteydelser til en fast takst i henhold til en kontrakt) vil en A-metode kunne bestå i nøje overvågning af priserne på sådanne kontrakter, f.eks. ved hjælp af den repræsentative prismåling (jf. dette bilags afsnit 2), hvis kontrakterne er nogenlunde af samme type. En modelprismåling vil også være velegnet og være en A-metode, forudsat at kriterierne i dette bilags afsnit 2 er opfyldt.

3.12.2. CPA 74.12 — Bogførings- og revisionsvirksomhed; skatterådgivning

A-metoden til disse tjenesteydelser vil bestå i udarbejdelse af deflatorer ud fra kontraktbaserede priser for en række af de vigtigste tjenester, som revisorer yder i henhold til kontrakt, f.eks. ved hjælp af repræsentativ prismåling (jf. dette bilags afsnit 2). Det vil være nødvendigt regelmæssigt at overvåge disse tjenester for at sikre, at ydre påvirkninger som ændringer i regnskabsstandarder eller i lovmæssige krav til regnskabsføring (f.eks. i forbindelse med selvangivelser) ikke medfører væsentlige ændringer i den produktion, der måles, eller i produktionens kvalitet. En modelprismåling vil også kunne anvendes som A-metode.

Anvendelse af mængdeindikatorer som antallet af indsendte selvangivelser (opdelt i hovedkategorier) vil være en B-metode for en del af denne branche. Anvendelse af timetakster eller betaling pr. time vil være en B-metode, eftersom der således ikke bliver taget højde for alle produktivitsændringer.

3.12.3. CPA 74.14 — Virksomhedsrådgivning

En A-metode til disse tjenesteydelser vil være indsamling af faktiske kontraktpriser. Det vil da blive nødvendigt at føre kontrol med eventuelle ændringer i kvaliteten over en periode.

Indsamling af modelpriser vil være et alternativ til indsamling af faktiske priser, og det vil også være en A-metode, hvis kriterierne i dette bilags afsnit 2 er opfyldt.

For tjenester, der ydes på timebasis kan timetakster eller betaling pr. time betragtes som en B-metode.

Som tilnærmelse kan anvendes et indeks for faktiske produktionspriser for enten advokatbistand eller bogførings- og revisionsvirksomhed og skatterådgivning — da omkostningsfaktorerne er fælles for disse forskellige tjenesteydelser — og vil være at betragte som en B-metode.

3.12.4. CPA 74.15 — Management holding

Som følge af denne kategoris egenart, findes der ikke nogen A-metode. Som en undtagelse fra den generelle regel består en B-metode i anvendelse af en detaljeret inputmetode på samme måde som beskrevet under kollektive tjenesteydelser i dette bilags afsnit 3.13.

3.12.5. CPA 74.2 — Arkitekt- og ingeniørvirksomhed samt anden teknisk rådgivning

Modelprismåling er en A-metode, hvis kriterierne i dette bilags afsnit 2 er opfyldt.

Anvendelse af timetakster eller betaling pr. time kan betragtes som B-metode. For mineralefterforskning er det muligt at anvende mængdemåling, f.eks. antallet af foretagne prøveboringer eller det undersøgte areal. Dette vil dog kræve en opdeling af data efter mineralernes art og efterforskningsmetode for at kunne betragtes som en B-metode.

3.12.6. CPA 74.4 — Reklamevirksomhed

Reklametjenester består af to adskilte og væsentlige tjenesteydelser, nemlig »tildeling af reklameplads« — salg af reklameplads uanset mediets art og »konceptudvikling« — herfra undtaget tilhørende omkostninger som filmproduktion eller fotografering.

A-metoden i forbindelse med »tildeling af reklameplads« består i at indsamle faktiske kontraktpriser på basis af prisen pr. sekund for tv-reklamer, prisen for en halvside avisannonce, prisen pr. m² plakattavleplads eller prisen på en »button« på en webside. Det er vigtigt at betragte antallet af personer, der ser reklamen, som et kvalitetsaspekt. I det mindste bør der i et vist omfang gøres forsøg på at tage højde for varierende tidspunkter for »bedste sendetid«. Modelpriser vil også være en A-metode, hvis betingelserne i afsnit 2 er opfyldt. Mængdemålinger vil også kunne anvendes, men vil skulle foretages på et meget detaljeret og repræsentativt niveau. Endvidere skal der kunne tages højde for kvalitetsændringer, hvis metoden skal kunne klassificeres som A-metode.

I forbindelse med »konceptudvikling« vil kontraktpriser være en A-metode. Ved fortolkningen af de indsamlede priser er det imidlertid nødvendigt at sikre sig, at de ikke også omfatter produktionsomkostninger. Fremgangsmåden med modelpriser vil også kunne betragtes som en A-metode, hvis kriterierne i dette bilags afsnit 2 er opfyldt. Timetakster og betaling pr. time er B-metoder.

3.12.7. CPA 74.5 — Formidling af arbejdskraft

Hvis arbejdstageren betales af rekrutteringsbureauet, vil metoder baseret på lønindeks for det personale, som udlejes, være B-metoder. En A-metode skal give mulighed for at korrigere for produktivitets- og kvalitetsændringer og afspejle de af rekrutteringsbureauet fakturerede administrationsomkostninger. Kontraktpriser, som omfatter data for bestemte typer arbejdstagere, er A-metoder, hvis der tages passende højde for kvalitetsændringer. Modelpriser kan også være en A-metode, hvis kriterierne i dette bilags afsnit 2 er opfyldt.

Hvis der beregnes en procentdel af lønnen, gælder ovennævnte metoder og klassifikationer, når de kombineres med oplysninger om disse procentsatser. Foreligger der ikke oplysninger om sådanne procentsatser, betragtes anvendelse af lønindeks som en B-metode.

3.12.8. CPA 74.6 — *Detektiv- og overvågningsvirksomhed*

A-metoden vil bestå i at indsamle faktiske kontraktpriser. Tjenester, der ydes i henhold til sådanne kontrakter, skal observeres nøje med henblik på at fastslå eventuelle kvalitetsændringer. Anvendelse af modelpriser vil også være en A-metode, hvis betingelserne i dette bilags afsnit 2 er opfyldt.

I forbindelse med disse tjenesteydelser, der leveres på timebasis, kan timetakster eller betaling pr. time anvendes som B-metode.

Overvågning eller bevogtning opgjort i antal mandtimer og antallet af sager behandlet af privatdetektiver eller antallet af deres kunder kan være nyttige mængdeindikatorer for detektiv- og overvågningsvirksomhed. Hvis disse mængdeindikatorer er tilstrækkeligt velegnede, kan de anvendes som B-metoder.

3.12.9. CPA 74.7 — *Rengøringsvirksomhed*

For tjenesteydelser til husholdninger som f.eks. vinduespuddning og skorstensfejning kan forbrugerprisedata anvendes som A-metode til husholdningernes konsum og som B-metode til forbrug i produktionen.

I forbindelse med rengøringsvirksomhed kan rengjorte kontorarealer (i m²) eller lignende indikatorer anvendes. Foreligger sådanne data ikke, kan det antages, at mængden af det rengøringsarbejde, som skal udføres, er proportionalt med det samlede kontorareal, eller lignende antagelser kan lægges til grund.

3.12.10. *Resterende tjenesteydelser i CPA 74*

For de tjenesteydelser i CPA 74, som ikke eksplicit er nævnt i afsnit 3.12.1-3.12.9, kan inddelingen i A-, B- og C-metoder afledes af de generelle kriterier for velegnede metoder, som er defineret i beslutning 98/715/EF. Generelt er metoder, som er baseret på faktiske (kontrakt)priser eller modelpriser (såfremt betingelserne i dette bilags afsnit 2 er opfyldt), A-metoder. Hvis betaling sker på timebasis, kan timetakster eller betaling pr. time betragtes som B-metoder. Mængdeindikatorer, som er repræsentative for produktionen af tjenesteydelser, kan også betragtes som B-metoder. Inputmetoder er C-metoder.

3.13. CPA 75 — **Offentlig administration og forsvar; lovpligtig socialsikring**

Individuelle tjenesteydelser

For individuelle tjenesteydelser er det kun metoder til måling af produktionen, som opfylder kriterierne for A- og B-metoder. Inputmetoder er C-metoder.

En produktionsindikator kan anvendes som A-metode, hvis indikatorerne opfylder følgende kriterier:

- de skal dække alle tjenesteydelser, som producenten leverer til eksterne brugere; aktiviteter, som reelt udøves i tilknytning til hovedproduktionen, medregnes ikke
- de vægtes efter de omkostninger, der er forbundet med hver type produktion i basisåret
- de defineres så detaljeret som muligt
- de skal være justeret for kvalitetsændringer.

Hvis kriterierne ikke opfyldes fuldt ud, f.eks. hvis detaljeringsniveauet kunne forbedres, eller hvis de ikke tager højde for kvalitetsændringer, betragtes metoden som B-metode. Hvis en metode med mængdeindikator ikke rigtigt måler produktionen, men snarere input, aktiviteten eller resultatet (medmindre resultatet kan fortolkes som kvalitetsjusteret produktion), og/eller hvis dækningen af produktionen ikke er repræsentativ, er denne fremgangsmåde en C-metode.

Kollektive tjenesteydelser

Hovedparten af tjenesteydelserne i CPA 75 vil være kollektive tjenesteydelser. For kollektive tjenesteydelser er klassificeringen af metoderne i stor udstrækning den samme som for individuelle tjenesteydelser med to vigtige undtagelser, som skyldes, at det er vanskeligt at definere produktionen af kollektive tjenesteydelser:

- inputmetoder er B-metoder for kollektive tjenesteydelser
- anvendelse af mængdeindikatorer for aktiviteten er en B-metode.

Anvendelse af en enkelt inputmængdeindikator er ikke en B-metode. Ved hjælp af inputmetoderne skal det være muligt at beregne mængden af hvert input for sig, således at der tages højde for kvalitetsændringer i input, navnlig aflønning af ansatte.

Der bør ikke foretages yderligere produktivitet- eller kvalitetsjusteringer i den samlede mængde kvalitetsjusterede input.

3.14. CPA 80 — Undervisning

Alle A- og B-metoder bør opfylde følgende generelle kriterier:

- fuldstændig eller næsten fuldstændig dækning
- stratificering i mindst følgende kategorier: førskoleundervisning, børne- og ungdomsskoler, undervisning inden for overbygningen, undervisning på gymnasieniveau (almen/teknisk), undervisning på videregående uddannelsesinstitutioner (universiteter/andre højere læreanstalter) og undervisning i øvrigt. For de videregående uddannelser bør der være en stratificering efter fag (f.eks. sondring mellem på den ene side naturfag og medicin og på den anden humanistiske fag).

Markedsmæssige tjenesteydelser — En A-metode består i at deflatere produktionen med passende producentprisindeks for hver type undervisning. Prisindeksene skal tage højde for kvaliteten af den ydede tjeneste, ligesom man bør sikre sig, at der anvendes basispriser (dvs. inklusive eventuelle produktsubsidier).

En B-metode består i at anvende passende forbrugerprisindeks, som er omregnet til basispriser, og som afspejler kvaliteten af den ydede tjeneste.

Hvis disse metoder ikke er tilgængelige i forbindelse med markedsmæssige tjenesteydelser, er det også muligt at anvende de A- og B-metoder, der er beskrevet under ikke-markedsmæssige tjenesteydelser. Alle inputbaserede metoder vil blive betragtet som C-metoder.

Ikke-markedsmæssige tjenesteydelser — Eftersom der ikke findes priser, er den eneste A-metode til ikke-markedsmæssig produktion »elevtimer«, som om nødvendigt korrigeres for kvalitetsændringer og opdeles i ovennævnte niveauer. B-metoden består i at anvende elevtimer på det nødvendige detaljeringsniveau uden korrektion for kvalitetsændringer.

Antallet af elever kan anvendes som tilnærmelse for elevtimer, hvis det kan påvises, at antallet af undervisningstimer, som eleverne har modtaget, er tilstrækkelig stabilt. Denne metode anbefales til undervisningen på videregående uddannelser og ved fjernstudier.

Alle inputbaserede metoder vil blive betragtet som C-metoder ligesom alle metoder, hvori der ikke anvendes den minimale niveauopdeling, eller som ikke dækker sektoren fuldstændigt. Anvendelse af antallet af lærertimer vil være en C-metode.

3.15. CPA 85 — Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger

3.15.1. CPA 85.11 — Hospitalsvirksomhed

Markedsmæssig produktion

Deflatering af hospitalernes markedsmæssige produktion med passende producentprisindeks er en A-metode. Anvendelse af et forbrugerprisindeks er også en A-metode, såfremt priserne registreres som bruttopriser inklusive refunderede beløb, og indekset er omregnet til basispriser (hvis der findes produktsubsidier). Er priserne registreret netto, er anvendelse af forbrugerprisindeks en C-metode. Anvendelse af et mindre velegnet producentprisindeks betragtes som en B-metode.

Anvendelse af produktionsbaserede indikatorer, som er klassificeret som A- eller B-metoder nedenfor, er også relevante for markedsmæssig produktion.

Ikke-markedsmæssig produktion

Det er nødvendigt at skelne mellem de forskellige typer hospitalstjenester inden for CPA 85.11 for at tage højde for de forskellige tjenesteydelseskategoriens varierende kompleksitet. I alle tilfælde er inputmetoder C-metoder.

a) Tjenesteydelser til patienter indlagt på almindelige og specialiserede hospitaler

Anvendelse af fuldt kvalitetsjusterede mængdeindikatorer baseret på klassifikationen af diagnoserelaterede grupper (DRG) er en A-metode.

Hvis kun ændringer i behandlingssammensætningen efter DRG er omfattet, er kravene til en B-metode opfyldt.

Metoder, hvorved der anvendes den internationale sygdomsklassifikation (ICD) til klassificering af patientudskrivninger, kan også betragtes som en B-metode, hvis diagnoserne er registreret på et meget detaljeret niveau, og der anvendes passende omkostningsvægte.

Anvendelse af ufuldstændige produktionsindikatorer som antallet af patientudskrivninger alene, betragtes som en C-metode.

b) Behandling hos psykiatriske specialister

Igen er detaljerede DRG-baserede indikatorer med fuld kvalitetskorrektion og passende omkostningsvægte en A-metode.

DRG-baserede indikatorer med kun delvis kvalitetskorrektion er B-metoder. En mindre pålidelig metode, men dog stadig betragtet som en B-metode, er antallet af indlæggelsesdage efter behandlingsniveau vægget med repræsentative omkostningsdata.

Produktionsmetoder, som ikke skelner mellem forskellige behandlingsniveauer, klassificeres som C-metoder.

c) Revalidering på revalideringscentre/hospitaler

DRG-baserede indikatorer, som i fuldt omfang tager højde for kvalitetsændringer, er en A-metode.

Hvis der kun tages delvis højde for DRG-baserede produktionsindikatorer, klassificeres de som B-metoder. Det samme er tilfældet, hvis man anvender antallet af indlæggelsesdage opdelt efter behandlingsniveau. Hvis det kan påvises, at de forskellige revalideringstjenester er relativt homogene, vil antallet af indlæggelsesdage kunne godkendes som B-metode.

d) Sygdomspleje (under lægetilsyn)

Kvalitetsjusterede indlæggelsesdage efter behandlingsniveau er den anbefalede A-metode. De forskellige behandlingsniveauer kan bestemmes direkte ved systematisk anvendelse af klassifikationer eller indirekte ved gruppering af institutioner, som tilbyder samme behandlingsniveau.

Anvendelse af indlæggelsesdage, som ikke er justeret efter behandlingsniveau opfylder kravene til en B-metode. I de tilfælde, hvor tjenesteydelserne er relativt homogene, kan antallet af indlæggelsesdage godkendes som B-metode.

3.15.2. CPA 85.12 — *Behandling og konsultation hos praktiserende læger*

Markedsmæssig produktion

Anvendelse af producentprisindeks er en A-metode. Anvendelse af forbrugerprisindeks er også en A-metode, hvis priserne er registreret inklusive refunderede beløb. Forbrugerprisindeks, som indeholder priser eksklusive refunderede beløb er en C-metode. Alle A- og B-metoder beskrevet nedenfor under ikke-markedsmæssig produktion kan også anvendes.

Ikke-markedsmæssig produktion

Der sondres mellem alment praktiserende lægers og speciallægers tjenesteydelser:

a) Alment praktiserende lægers tjenesteydelser

A-metoden består i antallet af konsultationer opdelt efter behandlingens art og justeret for ændringer i kvaliteten. Anvendes tilnærmede vægte eller kun delvis kvalitetsjustering, er antallet af konsultationer opdelt efter behandlingens art en B-metode. Antallet af konsultationer alene kan også godkendes som B-metode, hvis de forskellige former for behandlinger er tilstrækkeligt homogene med hensyn til ressourcebehov (nogenlunde ens omkostningsvægte).

b) Speciallægers tjenesteydelser

Antallet af førstegangsbesøg opdelt efter speciallægens og behandlingens art, som er kvalitetsjusteret og vægget med passende omkostningsvægte, er en A-metode. Samme indikator uden kvalitetsjustering vil være en B-metode. Hvis det ikke er muligt at bestemme behandlingens art, er antallet af førstegangsbesøg ikke en velegnet indikator. Under disse omstændigheder anses det samlede antal besøg for at være en B-metode. En forudsætning for at være B-metode er, at det skal være muligt at sondre mellem speciallægerne.

3.15.3. CPA 85.13 — *Behandling hos praktiserende tandlæger*

De fleste tandlægetjenester er markedsmæssige. A-metoden består i at anvende forbrugerprisindeks omregnet til basispriser og justeret for kvalitetsændringer. Priserne skal være registreret inklusive eventuelle refunderede beløb, og forbrugerprisindeks skal beregnes på et tilstrækkeligt detaljeret niveau. Hvis priserne er registreret eksklusivt refusion, betragtes anvendelsen af forbrugerprisindeks som en C-metode. En produktionsindikator-metode, som opfylder kravene til en A-metode, er det kvalitetsjusterede antal behandlinger opdelt efter behandlingens art. Ligesom for speciallægers vedkommende må antallet af førstegangsbesøg antages at svare til antallet af fuldførte behandlinger.

Antallet af førstegangsbesøg opdelt efter behandling (ikke justeret for kvalitetsændringer) er en B-metode. Hvis det ikke er muligt at foretage en sondering efter behandlingens art, er det ikke relevant kun at opgøre antallet af førstegangsbesøg. Under disse omstændigheder anses det samlede antal konsultationer for at være en B-metode.

3.15.4. CPA 85.14 — *Sundhedsvæsen i øvrigt* og CPA 85.15 — *Veterinærvæsen*

Næsten alle disse tjenester ydes som markedsmæssige tjenester, således at det anbefales at anvende den relevante komponent i forbrugerprisindeks. Hvis indekset er omregnet til basispriser, er det en A-metode, hvis ikke, en B-metode.

3.15.5. CPA 85.31 — *Sociale foranstaltninger med institutionsophold*

A-metoden består i at deflatere den markedsmæssige produktion med den relevante komponent i forbrugerprisindekset (omregnet til basispriser). Antal opholdsdage opdelt efter institutionens art og fuld kvalitetsjustering opfylder også kravene til en A-metode.

Sker der ikke nogen kvalitetsjustering, er det en B-metode. Også det samlede antal opholdsdage kan klassificeres som en B-metode.

3.15.6. CPA 85.32 — *Sociale foranstaltninger ikke omfattende institutionsophold*

Når der er tale om markedsmæssige tjenester, betragtes anvendelsen af den relevante komponent i forbrugerprisindekset omregnet til basispriser som en A-metode. Uden denne justering af forbrugerprisindekset er det en B-metode.

Antallet af personer, som modtager pleje, opdelt efter plejeniveau er en A-metode for så vidt angår ikke-markedsmæssig produktion. Anvendelse af det samlede antal personer, som modtager pleje, anses for at være en B-metode.

3.16. **CPA 90 — Kloakvæsen, renovationsvæsen og rengøring mv.**

A-metoder omfatter anvendelse af passende producentprisindeks, hvis de foreligger, og mængdeindikatorer for produktionen (f.eks. ton indsamlet affald) med visse kvalitetsjusteringer som f.eks. indsamlingshyppighed og behandling af specialaffald (f.eks. giftigt affald).

B-metoder omfatter anvendelse af detaljerede forbrugerprisindeks for både husholdningernes og virksomhedernes forbrug (hvis det kan påvises, at prisudviklingen for tjenester til virksomhederne er nogenlunde den samme som for tjenester til husholdningerne). For ikke-markedsmæssige tjenester vil anvendelse af mængdeindikatorer for produktionen blive betragtet som B-metode, hvis disse indikatorer er tilstrækkeligt dækkende og detaljerede.

3.17. **CPA 91 — Organisationer og foreninger i.a.n.**

A-metoden består her i at indhente detaljerede oplysninger om tjenester, der faktisk ydes til medlemmerne opdelt på et detaljeret niveau og vægtet med omkostningerne forbundet med ydelsen af disse tjenester. Eksempelvis vil en faglig sammenslutning, der tilbyder juridisk rådgivning, afholdelse af konferencer, kontrol- og anerkendelsestjenesteydelser til medlemmerne, levere oplysninger om hver af disse aktiviteter, eller en religiøs organisation leverer oplysninger om antallet af personer, som deltager i gudstjenester eller om antallet af afholdte gudstjenester.

B-metoden består i at anvende antallet af medlemmer som tilnærmelse for produktionen, men det er nødvendigt at skelne mellem de forskellige former for medlemskab, hvis de giver adgang til væsentligt forskellige tjenesteydelser. Endvidere skal det klart fremgå, at medlemmernes gennemsnitlige anvendelse af tjenesterne ikke ændres væsentligt fra år til år.

3.18. CPA 92 — Forlystelser, kultur og sport*Tjenester ydet til et publikum*

For tjenester, der udelukkende ydes til husholdninger, består A-metoden i at deflatere værdien af de solgte billetter med detaljerede forbrugerprisindeks omregnet til basispriser. Ved metoden skal der tages højde for billetter, der sælges med rabat, og alle andre faktorer, som har væsentlig indflydelse på kvaliteten (f.eks. gratis programmer eller pladsreservation pr. telefon).

B-metoderne består her i at anvende forbrugerprisindeks for tjenesteydelser, som også leveres til virksomheder (hvis det kan påvises, at dette er en rimelig antagelse), eller at anvende antallet af solgte billetter opdelt efter pladsens og forestillingens art som mængdeangivelse. Foreligger der ikke oplysninger om billetter, kan antallet af forestillinger anvendes som B-metode.

Biblioteker

For biblioteker består A-metoden i at kombinere produktionsdata om udlån (opdelt i hovedkategorier) med oplysninger om besøg justeret for kvalitetsfaktorer som udvalget af referencemateriale. Dette gøres bedst ved at anvende en omkostningsvægtet fremgangsmåde. Til måling af markedsræssige tjenesteydelser anvendes salgsværdien deflateret med et passende prisindeks.

B-metoden består i anvendelse af data om udlån (opdelt i hovedkategorier) som indikator for bibliotekers generelle produktion.

Lotteri- og totalisatorspil

A-metoden går i denne forbindelse ud på direkte at deflatere oplysninger om servicegebyrer med et prisindeks for disse tjenesteydelser om nødvendigt kombineret med justeringer for kvalitetsændringer.

Ved B-metoden anvendes antallet af væddemål som mængdeindikator. Der bør sondres mellem de enkelte typer formidlingsmedier (telefon, internet, forretninger) og (ideelt set) mellem de forskellige typer spil med en vægtning, der er baseret på andelen af den samlede indsats i basisperioden. B-metoden for kasinoer er at anvende data om antallet af kasinobesøg.

Produktion og bearbejdning af film, radio- og tv-tjenester

B-metoder for produktion af film og tv-/radioprogrammer omfatter indsamling af priser på visse modelprodukter (f.eks. en halv times indenlandsk produceret tv-underholdning, en times dokumentarudsendelse i radioen), eller anvendelse af mængdedata om programproduktion opdelt i programhovedkategorier og vægtning på grundlag af andelen af den samlede programproduktion.

Nyhedsformidling via pressebureauer

A-metoden består i at anvende en modelprismetode baseret på abonnementer på nyhedsformidlingstjenester. Modelprismetoden skal være i overensstemmelse med de generelle principper, der er omhandlet i dette bilags afsnit 2.

B-metoden for pressebureauer går ud på at anvende de mængde- og kvalitetsindikatorer, som bureauerne selv anvender til måling af deres produktion, i det omfang de med rimelighed er sammenlignelige inden for branchen og beregningsmetoden for disse indikatorer er stabil over en længere periode.

Sportsfaciliteter

A-metoder består her i at anvende detaljerede forbrugerprisindeksdata omregnet til basispriser eller anvende antallet af solgte billetter opdelt efter billettype og om muligt efter sportsaktivitet. Der bør foretages en vis justering for faciliteternes kvalitet, og antallet af betalende tilskuere bør opgøres adskilt fra antallet af deltagere.

Anvendelse af oplysninger om solgte billetter, som ikke er tilstrækkeligt opdelt til at afspejle de forskellige typer tjenesteydelser, eller anvendelse af detaljerede forbrugerprisindeksdata, som ikke i fuldt omfang er repræsentative for sportsaktiviteterne, er en B-metode.

3.19. CPA 93 — Anden servicevirksomhed

Herunder henhører en bred vifte af tjenesteydelser, hvoraf de vigtigste er omhandlet i det følgende.

Vaskeriers og renseriers tjenesteydelser

For husholdningernes vedkommende foreligger der eventuelt forbrugerprisindeksdata om disse tjenesteydelser (priser for benyttelse af en vaskeautomat og for rensning af standardartikler). I forbindelse med tjenesteydelser til virksomheder foreligger der ofte en kontrakt, og egnede mængdeindikatorer kan være vasket mængde i kg eller antallet af standard-»maskinvaske«. Anvendelse af forbrugerprisindeks og mængdedata betragtes begge som B-metoder.

Frisørsalonerens tjenesteydelser

Disse tjenester ydes næsten udelukkende til husholdninger og er omfattet af forbrugerprisindekset. Den bedste metode er at anvende en modelpris, hvor modellen er et repræsentativt standardprodukt som vask og klipning. Forbrugerprisindeksdata er en A-metode, hvis de er omregnet til basispriser.

Begravelser

Disse tjenester ydes udelukkende til husholdninger og er omfattet af forbrugerprisindekset. Eftersom der findes standardprodukter inden for branchen, er prismålingen ligetil, og forbrugerprisindeksdata er en A-metode, hvis de er omregnet til basispriser.

Anden servicevirksomhed

Disse omfatter en lang række tjenester, hvoraf de fleste ydes som standardprodukter (f.eks. skønhedspleje, kontaktformidling, tjenester ydet af astrologer, prostituerede mv.). Priserne kan måles i forskellige perioder, og der kan beregnes prisindeks. Anvendelse af disse standardprodukter vil være en A-metode, hvis der tages højde for alle kvalitetsaspekter, hvis ikke, vil det være en B-metode.

4. A-, B- OG C-METODER TIL BRUG FOR VISSE TRANSAKTIONSKATEGORIER**4.1. Forbrug i produktion**

En A-metode til deflatering af forbruget i produktion skal opfylde følgende kriterier:

- deflatering skal foretages for hvert produkt
- produkter af indenlandsk produktion og importerede produkter deflateres hver for sig
- enten anvendes faktiske prisdata om forbruget i produktionen eller A-metoderne for produkter af indenlandsk produktion (under hensyntagen til det varierende værdiansættelsesgrundlag) og for importerede produkter A-metoderne, der er beskrevet i næste afsnit.

Ved B-metoder skelnes der ikke altid mellem indenlandske og importerede produkter, eller der anvendes metoder, der klassificeres som B-metoder for disse produkter.

Hvis forbruget i produktionen deflateres på det aggregerede niveau uden opdeling i produkter, er det en C-metode. Hertil kommer, at såfremt der anvendes deflateringsmetoder, der er klassificeret som C-metoder for disse produkter, betragtes disse også som C-metoder i forbindelse med forbrug i produktionen.

4.2. Eksport og import af varer

Ved A-metoder anvendes kvalitetsjusterede prisindeks for al eksport og import. Prisindeksene skal være konsistente med den produktklassifikation, der anvendes til de værdidata, der deflateres. Værdiangivelserne skal svare til de værdiangivelser, der anvendes til de løbende prisdata, dvs. fob-priser til eksport og enten fob- eller cif-priser til import.

Deflatering med prisindeks, som kun i et vist omfang afspejler kvalitetsændringer, betragtes som B-metoder.

For produktgrupper, som er tilstrækkeligt homogene over en periode, kan enhedsværdiindeks også betragtes som B-metode. For at fastslå om et enhedsværdiindeks er velegnet, bør man ikke blot gå ud fra indholdet af en produktgruppe, men undersøge enhedsværdiindeksenes udsving.

Producentprisindeksenes egnethed skal vurderes i hvert enkelt tilfælde. Især er det vigtigt, at indeksene har en passende dækning. Er priserne på hjemmemarkedet og importmarkedet nogenlunde ens på grund af konkurrencen, kan producentprisindeksene anvendes direkte, da der kun vil være begrænsede prisforskelle. Hvis de indenlandske priser på grund af markedsvilkårene ikke i tilstrækkelig grad afspejler priser på importerede eller eksporterede varer, skal producentprisindeksene justeres, således at de afspejler disse forskelle, før de kan anses for at være egnede som B-metoder. Hvis valutakursudsving er den eneste faktor, som påvirker import- eller eksportpriserne, er det nødvendigt at justere producentprisindeksene, før de kan accepteres som B-metoder. Er der andre faktorer, som påvirker priserne, vil det være nødvendigt at foretage mere komplicerede justeringer i producentprisindeksene, før de kan betragtes som velegnede.

Anvendelse af udenlandske eksportpriser til deflatering af importen er en B-metode, hvis produktet dækkes nøjagtigt, og hvis der er foretaget de nødvendige korrektioner for valutakursvingninger og for forskellige ændringer i de generelle priser mellem de to lande.

Enhedsværdiindeks for produktgrupper, som ikke er tilstrækkeligt homogene, er C-metoder.

4.3. Eksport og import af tjenesteydelser

Egnede metoder til beregning af priser og mængder for eksport og import af tjenesteydelser skal svare til de metoder, der er fastlagt for produktionen af hver af disse tjenesteydelser. Hvis prisindeks er blevet anbefalet, bør disse imidlertid være baseret på de faktisk betalte eksport- eller importpriser, når disse anvendes til deflatering af eksport og import af tjenesteydelser.

For udgifter, der afholdes af ikke-residenter (privatpersoner eller offentlige forvaltninger) på det indenlandske område, deflateres med forbrugerprisindeks som er konsistente med de produkter, som de pågældende ikke-residenter har købt, for at metoden kan klassificeres som A-metode. Anvendes forbrugerprisindeks, som har en snævrere eller bredere dækning af produkter end de købte produkter, er det en B-metode.

For udgifter, der afholdes af residenter (privatpersoner eller offentlige forvaltninger) i udlandet, vil anvendelse af detaljerede og egnede forbrugerprisindeks for det besøgte land korrigeret for valutakursændringer være en A-metode. Anvendelse af det pågældende lands forbrugerprisindeks, som har en snævrere eller bredere dækning, vil være en B-metode.

For handelsvareomsætning (handel med varer uden videreforarbejdning) vil klassifikationen af metoderne for engros- og detailhandelsavancer være velegnede.

4.4. Anskaffelse minus afhændelse af værdigenstande

A-metoden består i at anvende et velegnet producentprisindeks for en branche, der producerer værdigenstande, og som er tilstrækkeligt justeret for kvalitetsændringer (f.eks. smykkeindustrien). For visse former for værdigenstande kan en modelpris- eller komponentprismåling være en A-metode, hvis kriterierne i dette bilags afsnit 2 er opfyldt.

For tjenesteydelser på honorarbasis, hvor honoraret beregnes som en procentdel af de handlede varer, består A-metoden i anvendelse af et prisindeks, som dækker ændringer i honorarprocenten og ændringer i værdien af værdigenstandene eller dele heraf.

B-metoderne består i at sammenligne værdigenstandene med nært beslægtede varer (på hjemmemarkedet eller verdensmarkedet) som f.eks. et maleri af samme maler og opdeling i enkelte bestanddele (mere velegnet for smykker og komplekse produkter).

B-metoder for provisioner eller handelsavancer er anvendelse af indeks baseret på værdien af værdigenstandene. Eftersom provisioner ved handel med værdigenstande ofte beregnes som procentdele af værdigenstandenes værdi, er det rimeligt at gå ud fra, at de er tilstrækkeligt nært forbundet til at udgøre en B-metode. Det er derfor en implicit antagelse, at honorarprocenten er konstant.

En anden B-metode, som dog er knap så god, er antallet af handlede værdigenstande opdelt efter deres art. Denne metode er mere velegnet til mere homogene produkter.

Anvendelse af et generelt prisindeks betragtes som en C-metode.

BILAG II

Tidsplan for klassificeringernes gennemførelse

Et gennemførelsestidspunkt som f.eks. 2004 for et bestemt produkt betyder, at årlige fastprisdata, som i henhold til Rådets forordning 2223/96 indberettes til Eurostat, fra og med 2004 skal være i overensstemmelse med de A-, B- og C-klassificeringer, som er fastlagt for det pågældende produkt. Konkret betyder dette, at C-metoder fra dette tidspunkt ikke længere kan anvendes for dette produkt.

Produktkategorier	Gennemførelse
Stort materiel	2006
CPA 30.02: Edb-maskiner og andet edb-udstyr	2004
CPA 45: Bygge- og anlægsarbejder	—
CPA 64: Post og telekommunikation	2005
CPA 65: Bank- og finansieringsvirksomhed undtagen forsikring og pensionsforsikring	2005
CPA 66: Forsikring og pensionsforsikring bortset fra lovpligtig socialsikring	2005
CPA 67: Servicevirksomhed i forbindelse med pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	2005
CPA 70: Virksomhed i forbindelse med fast ejendom	2004
CPA 71: Udlejning af maskiner og udstyr uden betjeningspersonale samt varer til personlig brug og husholdningsbrug	2004
CPA 72: Databehandling og virksomhed i forbindelse hermed	2005
CPA 73: Forskning og udvikling — markedsrettet produktion	2006
CPA 73: Forskning og udvikling — ikke-markedsrettet produktion	2004
CPA 74: Anden forretningsservice	2006
CPA 75: Offentlig administration og forsvar, lovpligtig socialsikring — kollektive tjenesteydelser	2004
CPA 75: Offentlig administration og forsvar, lovpligtig socialsikring — individuelle tjenesteydelser	2006
CPA 80: Undervisning	2006
CPA 85: Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	2006
CPA 90-93: Andre kollektive, sociale og personlige tjenesteydelser	2006
Transaktionskategori	Gennemførelse
Forbrug i produktion	2006
Ekspert og import af varer — undtagen stort materiel	2004
Ekspert og import af stort materiel	2006
Ekspert og import af tjenesteydelser	2006
Anskaffelse minus afhændelse af værdigenstande	2006

Undtagelser bevilget til:**Østrig**

CPA 70 og 72: 2006

Danmark

CPA 75 (individuelle), 80 og 85: 2012

Tyskland

Alle produkter og transaktionskategorier (i det omfang C-metoder stadig benyttes): 2005, undtagen CPA 72: 2006

Grækenland

CPA 30.02, 73 (ikke-markedsmæssig), 75 (kollektive) og eksport og import af varer undtagen stort materiel: 2005, resten: 2006

Spanien

CPA 70: 2005, CPA 30.02, 65, 66, 67, 72, 73 (ikke-markedsmæssig) og 75 (kollektive): 2006

Irland

CPA 30.02: 2005, CPA 64, 65, 66, 67, 70 og 72 og eksport og import af varer undtagen stort materiel: 2006

Luxembourg

Alle produkter og transaktionskategorier undtagen CPA 71: 2006

Portugal

CPA 30.02, 64, 65, 66, 67, 70 og 72: 2006

Det Forenede Kongerige

CPA 65: 2006
